

Са годишње скупштинне Удружења драмских писаца Србије

31. марта 2010. одржана је годишња скупштина Удружења драмских писаца Србије, у просторијама позоришта “Модерна гаража”. На скупштини је усвојен нови статут, уручена награда “Бранислав Нушић” за 2009. годину Жељку Карану за најбољу драму на конкурс Удружења, те награда “Бранислав Нушић” за допринос драмском стваралаштву, театрологу и драмком писцу Радомиру Путнику.

Затим је представљен финансијски извештај за 2009. годину, а извештај о раду поднео је генерални секретар Удружења Момчило Ковачевић. За почасног члана Удружења изабран је Недељко Бодирога, извршни уредник часописа “Драма”. На крају радног дела скупштине приступило се избору председника. На предлог Миладина Шеварлића, за председника је акламацијом реизабран Миодраг Ђукић, а на његов предлог изабрани су потпредседник (Миладин Шеварлић), генерални секретар (Момчило Ковачевић) и чланови председништва (Миодраг Илић, Драган Томић, Снежана Кутрички, Драгана Аврамовић, Иван Панић,

Бошко Сувајдић, Недељко Бодирога, Мухарем Дурић, Милан Јелић, Младен Гверо, Зоран Ђикић, Стојан Срдић, Рајко Ђурђевић, Драган Коларевић, Милисав Миленковић, Едуард Дајч, Александар Ђаја, Братислав Петковић). И, сасвим на крају, приређен је коктел у организацији Петра Павловића, власника хотела “Радмиловац”, пријатеља Удружења и добитника награде “Бен Акиба”.

Овде доносимо годишњи извештај о раду Удружења, излагање Радомира Путника којим захваљује на додели награде, предлог Миладина Шеварлића за избор председника и завршну реч Миодрага Ђукића.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

31. 03. 2009 – 31. 03. 2010.

Прво, сетимо се нашег преминулог члана Момчила Моме Капора... Слава му.

Друго, извештај о издавачкој делатности УДПС.

Едиција *Савремена српска драма* (Главур Момчило Ковачевић):

Овај значајан издавачки подухват започели смо октобра 1998. До сада смо издали 41 књигу, 227 драма, са укупно 96 аутора – драмских писаца. У протеклој години изашле су четири књиге.

38. књига: Стамен Миловановић, *Једначење по звучности*; Верослав Ранчић, *Злајно правило Глосово*; Александар Ђаја, *Одржавање Захарија*; Милица Пилетић, *Палиндром*; Пеђа Трајковић, *На крају крајева*; Милан Миловановић, *Сенка*.

39. књига: Миодраг Ђукић, *Сиринииз код Цакера*; Миладин Шеварлић, *Балканска райсодија*; Мухарем Дурић, *Хан*; Младен Гверо, *Првоборци Баволје вароши*; Петар Петровић Његош, *Луча Микрокозма*, обрада и драматизација Гојко Шантић.

40. књига: Жика Лазић, *Књажев се крејтар*; Борислав Пекић, *Цинцари или Корешоденција*, адаптација Борислав Михајловић – Михиз; Слободан Стојановић, *Велики дан*; Миодраг Ђукић, *Вила Мејаморфоза*; Миладин Шеварлић; *Айсолујини слух*.

41. књига: Миодраг Ђукић – *Мајстори*, Миладин Шеварлић – *У рукама оцабине*, Мухарем Дурић – *Булоњска шума*, Драган Томић – *Порџир*, Бошко Сувајџић – *Голубачка мушица*, Стамен Миловановић – *Удовичко коло*.

Откуп и дистрибуција књига тече по плану. “Матица српска” редовно откупљује све бројеве за потребе библиотеке у Војводини. Академија драмских уметности БК за потребе својих студената. Народна библиотека Србије за славистичке центре у свету.

Драма (главни уредник господин Миладин Шеварлић) – Часопис за позоришну уметност, драму, културу, науку, постала је незаобилазно театролошко штиво за све познаваоце. Ево, управо излази 30. број часописа; у протеклој години смо издали четири броја 26, 27, 28, 29. Издавачи су УДПС и Театар Модерна гаража. Часопис окупља еминентна имена из области културе, театрологије, науке, и представља пример промишљене презентације и очувања националне културе.

Посебно се захваљујемо господину Недељку Бодирочи који се несебично брине о томе да сва наша издања буду штампана.

У 2001. години издавачка делатност удружења увећава се покретањем нове едиције “ОДАБРАНЕ ДРАМЕ”. Ова едиција објављује у једној књизи, одабране драме једног драмског писца. Прва књига је штампана исте 2001: Миладин Шеварлић, *Одабране драме 1*; заједнички издавачки подухват: УДПС и ПЛАТО. У Години 2008/2009 објавили смо три књиге: Радомир Путник – *Драматичуршка аналектиа*, Миладин Шеварлић – *Одабране драме 3* и Леон Ковке – *Шести драма* (као самостални издавачки подухват УДПС). У току 2009, објављена је књига Мухарема Дурића *Зима једног лава*, а у припреми за штампу је и књига Миладин Шеварлић – *Одабране драме 4*. Планира се издавање сабраних драма Братислава Браце Петковића и изабраних драма Александра Ђаје. Уредник едиције *Одабране драме* је Бошко Сувајџић.

Одговорни уредник свих издања је Миодраг Ђукић, председник Удружења драмских писаца Србије.

У 2009. години, захваљујући напорима господина Недељка Бодироге издавачка и пропагандно културна делатност Удружења увећава се редовним допунама веб-сајта и мејла Удружења драмских писаца Србије, јер од новембра 2004. сваки наш члан, па и сваки корисник компјутера, у могућности је да оствари увид у целокупну нашу издавачку, културолошку и политичку делатност. Довољно је само да укуца у свој рачунар веб сајт www.drama.org.rs или мејл udps@beotel.rs

Традиционално најзначајнији и најдужи по континуитету је пројекат УДПС годишња награда “Бранислав Нушић”, која се додељује сваке године

на анонимном конкурс за најбољи драмски текст. До сада је додељена 29 пута. Ево данас, 31. марта 2010. додељујемо је 30. пут. Награда “Бранислав Нушић” за 2009. годину додељује се драмском писцу Жељку Карану за драму *Глиб*.

Такође, ове године, Награда “Бранислав Нушић” за изузетан допринос раду Удружења драмских писаца Србије и савременом драмском стваралаштву, која се додељује осми пут, припала је господину Радомиру Путнику.

Захваљујући предусретљивости и разумевању добротвора господина Љубинка Јелића и његовој донацији, 500 евра, коју он, ево, већ седму годину за-

Председавајући Годишње скупштине Удружења драмских писаца Србије

редом обезбеђује, опстанак награде је осигуран. Захваљујем му се у име Удружења за овај несебични гест.

Једна од најважнијих активности Удружења је пријем нових чланова.

У току протекле године чланови нашег удружења постали су драмски писци: Драган Илић и Симеон Костов.

Истовремено, четири наша члана остварује социјално и пензијско осигурање преко УДПС.

На иницијативу Миодрага Ђукића покренут је театарски програм “Корак ка позоришту” – уредник Божидар Боле Стошић. Овај програм, концертног извођења драмских текстова започео је 06. 04 2004. драмом – *Голубарник* Љубинке Стојановић, у режији Југа Радивојевића. До сада је одржан 26. “Корак ка позоришту”. У току протекле године одржано је 5 концертних извођења драма: Мухарем Дурић – *Хан*, Миладин Шеварлић – *Ойтимист*, Младен Гверо – *Првоборци Ђаволје вароши*, Радмила Јовановић – *Караконцуле*, Драган Томић – *Слава*. Уредник програма је господин Миладин Шеварлић.

Истичемо остварену сарадњу са Удружењем књижевника Србије. Промоције свих наших издања се одржавају у салону Удружења под водитељском руком Душана Цицваре. Сарадња с Удружењем књижевника Србије је такође крунисана њиховом одлуком о додели просторије за стални боравак УДПС. Процес је току, испитују се могућности за ослобађање адекватног простора у оквиру зграде у Француској 7.

У току протекле године одржано је осам седница Удружења и 34 радна састанка на којима су доношене одлуке

од изузетне важности за чланове и српску културу. Захваљујемо господину Братиславу Петковићу што нам је омогућио да у простору “Модерне гараже” одржавамо своје седнице и, наравно, “Корак ка позоришту”.

И, на крају, сасвим на крају, одржали смо и парастос посвећен дану смрти Бранислава Нушића; на Богојављење, како је то судбина и Бог одредио.

У Београду, Секретар УДПС
31. марта 2010. *Момчило Ковачевић*

Радомир Путник:

Хвала Удружењу драмских писаца Србије на овој награди, вероватно је она дошла у праве руке, али овом приликом желео бих да истакнем да Удружење драмских писаца Србије обавља један хвале вредан, чак бих рекао и мисионарски посао када је покренуло и ево већ 12-13 година редовно годишње објављује четири свеске едиције “Савремена српска драма”, у којој је до сада објављено преко 200 драма. То је огромна библиотека. То је велико богатство, духовно богатство српског народа, и ја сам имао срећу и част да последњих неколико година пратим све те драме и да о њима напишем понеку реч. Мислим да је овај подухват капиталан и да ће се његов значај откривати у временима која долазе, али већ је сада сасвим извесно да је ова едиција заузела завидно, престижно место у нашем издаваштву и да се књиге ове едиције с великом пажњом прате.

Што се мене тиче, ја ћу као онај коњ из Орвелове “Животињске фарме”, кад га похвале, изјавити да ћу вући још више или, бар, да ћу наставити као до сада.

Миладин Шеварлић:

Како по новом Статуту број мандата председника није ограничен, а уважавајући принцип који је Миодраг Ђукић изнео, принцип о потреби смењивости, ја бих насупрот томе истакао и један други, можда и важнији, а то је принцип континуитета.

Миодраг Ђукић је један од оснивача овог удружења, пре неких 36-37 година, значи, човек који је са неколико својих колега омогућио да ово удружење уопште постоји и да опстане у околностима друштвено-политичким какве знамо да јесу и да су биле некада, сад су још горе него некада, значи да опстане и да траје неколико

дугих деценија, на најбољи могући начин, у околностима у којима смо живели.

Миодраг Ђукић је и као члан овог председништва и као председник у неколико мандата, па ево и сада у континуитету, учинио, у сарадњи са колегама, са пуно личне иницијативе, многе ствари од непроцењиве користи за Удружење, да поменем само споменик Браниславу Нушићу који стоји поред Народног позоришта; да поменем и колико је као министар културе помагао наше драмско стваралаштво и институције културе, а и ово што се сада збива са Удружењем, што су главне активности Удружења, а то је еди-

Са Годишње скупшћине Удружења драмских писаца Србије

ција “Савремена српска драма”, часопис “Драма”, те “Корак ка позоришту” и награда “Бранислав Нушић”, убеђен сам, не би постојало без ангажмана Миодрага Ђукића.

Ако је потребно још прецизније и подробније образложење, ја сам спреман да га дам, а ако не, позивам вас да акламацијом прихватите мој предлог да Миодраг Ђукић поново буде изабран за председника Удружења драмских писаца Србије.

Миодраг Ђукић:

Мени је велика част што сам све ово чуо, али ја сам, учествујући у креативном раду Удружења, на одређен начин, имао и личну сатисфакцију. Тачније, уживао сам у ономе што смо радили, јер сам то сматрао за велики духовни покрет наше савремене културе која је сва у грчу, колапсу.

Морам да кажем да је наше удружење извршило задатак које је само осмислило: створило је дело немерљиве и непроцењиве вредности. Створило је едицију “Савремена српска драма”, што се може мерити са програмом Српске књижевне задруге која је, уствари, својевремено установила нашу домаћу књижевност. Ми смо установили нашу савремену драмску књижевност, упркос чињеници да то официјелна позоришта одавно у земљи не раде.

Не само то што смо урадили него и то што нисмо урадили, а што ћемо морати да чинимо у будућности, јесте нешто што ће овом удружењу дати ореол значајне националне институције. Видите, у времену када су културне институције практично погашене, када је

кадровска политика у тим институцијама катастрофална, када на пример имамо једног Боба Ђуровића, непознатог човека, за управника Народног позоришта; једног човека који је без дана школе, Жику Ајдацића, за председника Управног одбора Народног позоришта, онда можете мислити који углед наше националне институције уживају у друштву, и код оних који то друштво воде, који то друштво организују и институишу на новим премијама, а те премисе су катастрофалне за функционисање националног и духовног бића Србије. Зато мислим да Удружење драмских писаца Србије, и друга уметничка удружења, али пре свега Удружење драмских писаца Србије мора да стане на фронт и да почне озбиљну институционалну борбу против недопустивог ошљарења у култури, и не само за заштиту достојанства савремене домаће драме, него за заштиту моралног и материјалног ауторског права које је у свету, којем Србија толико тежи, једно од најзначајнијих права, а које код нас уопште не постоји.

Наше државне институције, као РТС, не исплаћују никакве хонораре ауторима, а нити се осећају обавезним, а њихов програм изводе. Позоришта која су дотирана од државе народним новцем немају никакву обавезу према националној драми, већ играју шта им падне напамет, шта им клановски одговара, и то раде са потпуном неодговорношћу према драмским писцима, према духовним корифејима овога народа и ове земље, који и даље стварају, који, нажалост, одумиру као што одумиру и сама Србија. Нестају један по један, а нови се релативно слабо по-

јављују, или се појављују по неким чудним критеријумима, крајње приватним, неких лобиста, неких људи као што је, молим вас, неки Влајчић, који је већ годинама председник жирија НИН-ове награде. Он и њему слични људи одређују ко ће добити једну од најзначајнијих књижевних награда коју су својевремено добили историјски већ признати велики писци, као што су Меша Селимовић, Оскар Давичо, Бранко Ћопић итд. Вероватно, ако бисмо сад питали неког овде који су десет последњих добитника НИН-ове награде, нико не би знао да одговори. А, ако би неко и знао, не би знао како изгледају ти људи, и нико не би могао да их идентификује. Рецимо, као Миро Вуксановић и “Семољ Земља”.

Мени је жао што помињем имена, али боље је да их ја поменем у овом случају, него да их нико никада више не помене.

Страшне ствари се дешавају у Србији.

Ја овде видим једну групу људи, једну групу финог света; интелигентног, образованог, талентованог за који сматрам да има моралне капацитете да стане у одбрану духовних и цивилизацијских вредности српског народа, против узурпатора који не само да су узурпирани политичку и економску моћ у Србији, већ су узурпирани и духовне институције које полако а сигурно изумиру као што полагамо изумиру и село у целој Србији.

Знате, кад преко телевизије видите та српска села са напуштеним и срушеним кућама, ви, с друге стране, видите и српски пејзаж. То је нешто прелепо, просто да човек оде тамо, да лег-

не на траву, да се као Антеј опорави и да се врати у живот, да поврати снагу, да се врати у сопствену креативност, моћ људског стварања. Ка што видите, то је све запустело и нестаје. Страшно је колико је, не само духовни рад, већ и сваки други изгубио вредност и сваки смисао у Србији.

Ево, крагујевачки радници су протестовали, бунили се, желели су да раде, и Динкић им је створио нову фабрику са страним господарима код којих раде 12 сати дневно, 6 дана у недељи, и примају плату од 18 хиљада динара, што је на нивоу социјалне помоћи.

Сада ти радници, који су толико желели да раде, полако напуштају тај радни однос. То није радни однос, то је ропски однос, што није замисливо у савременом свету. То је било могуће у деветнаестом веку, у Европи, а сада, у двадесет првом веку, то је у Европи незамисливо, а могуће је у Србији која тежи да оде у Европу.

Све то што се дешава у земљи има апокалиптички предзнак, не само што земља стари. Ја сам јуче на једном месту рекао да треба да узимамо младе људе у удружења, али тих младих људи нема, и имам утисак да, ако се овако настави никакве перспективе неће бити и да све оно што ми сада радимо и стварамо друштво само подноси и трпи, а не стимулише.

Погледајте, молим вас, од великих издавачких предузећа, као што је “Нолит”, “БИГЗ”, “Просвета”, није остало ништа. Остала је само “Српска књижевна задруга” и то само зато што сам ја, као министар, Задругу поставио као институцију, те је престала да буде

предузеће. И она је само зато опстала, са веома смањеним капацитетом, али ипак постоји као успомена на неко креативно и богатије време.

Ми смо, или већина нас је прошла комунистичко искуство, о коме скоро нико од нас нема лепу реч. У комунизму појединци нису били нарочито цењени, довођени су у опасност, било друштвено, било законски, било незаконски, али је чињеница да се духовни рад народа неупоредиво више ценио него што се то данас чини. Чињеница је да су уметници у овој земљи тада неупоредиво више значили него што данас значе. И уколико ми, као друштво људи који нису заинтересовани само за своје сопствено стваралаштво него и за стварање свеукупног духовног потенцијала, не будемо предузели мере да изазовемо то друштво, да га озбиљно ставимо на мегдан, да нам каже и покаже које су његове вредности, и да нам каже шта жели од стваралаштва, а шта ствараоци могу очекивати од њега, ми нећемо много постићи. Наша дела ће излазити док смо ми живи, а после ће бити заборављена и бачена у запећак, као што је заборављена и бачена у запећак цела српска баштина. Наша борба је постала декларативна. Борба против криминала је декларативна, саморекламерска, на телевизији. Никад нисмо имали толико неписмених новинара као што имамо данас, толико новинара који до те

мере нису упознати са вредностима овог народа, ове нације, и који су прављени по истом психолошком моделу, по којем су прављени политичари што воде ову државу.

Више није реч о партијама. Међу партијама више нема различитост. Сви су клонирани на исти начин, исто мисле, сви се исто понашају и нема никакве наде да ће се у Србији нешто променити на боље, па се има утисак да су Србији дани одбројани, и да Србије више неће бити. То је страшно; као што је и један кич од представе, “Коса”, где се улазница продаје за 10 000 динара, и где је први купац председник владе, да би показао своју солидарност са нашом “националном културом”.

То су страшне ствари.

Наједном се створи атмосфера преко медија да се у Србији дешавају невероватно вредна и озбиљна збивања, а у Србији се не дешава ништа; ни озбиљно, ни вредно. Него се само дешава блокада њених креативних капацитета и пропаст.

И док ми објављујемо 250 драма за 10 година, савремених и савремено написаних, дотле национална позоришта стварају од себе депонију духовног ђубрета, чији се смрад не може сакрити.

Ето неколико речи које сам хтео да кажем о нашој културној ситуацији. Хвала вам.